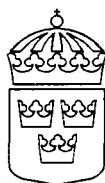

Arbetsmarknadsutskottets yttrande

1989/90:AU4y

Kompletteringspropositionen

1989/90
AU4y

Till finansutskottet

Finansutskottet har berett arbetsmarknadsutskottet tillfälle att yttra sig över proposition 1989/90:150 (kompletteringspropositionen) och med anledning av den avgivna motioner.

Utskottet yttrar sig i det följande över

dels propositionens bilaga 5 (arbetsmarknadsdepartementet) utom avsnittet E. Invandring m.m.,

dels motionerna

- Fi65 av Lars Werner m.fl. (vpk) yrkandena 8–10 och 12,
- Fi66 av Carl Bildt m.fl. (m) yrkandena 8, 16–19,
- Fi67 av Sonja Rembo m.fl. (m) samtliga yrkanden,
- Fi68 av Elver Jonsson m.fl. (fp) samtliga yrkanden,
- Fi70 av Claes Roxbergh m.fl. (mp) yrkandena 13–15 samt
- Fi73 av Börje Hörnlund m.fl. (c) yrkandena 1, 3–7, 9–15.

Arbetsmarknadsfrågor

Inledning

Utskottet redovisade sin syn på arbetsmarknadspolitikens förutsättningar och på dess inriktning och resurstilldelning under nästa budgetår i sitt den 17 april 1990 dagtecknade betänkande 1989/90:AU11. Kammarens arbetsmarknadspolitiska debatt med anledning av betänkandet ägde rum den 4 maj. Vid den behandlade kammaren också utskottets betänkande 1989/90:AU12 om arbetslivsfrågor. Vad utskottet anfört och föreslagit i betänkandena bifölles av kammaren.

De nu aktuella förslagen i i proposition 150 medför vissa omDispositioner och tillägg till de av riksdagen anvisade anslagen. Förslagen sägs i propositionen innebära en förstärkning av de utbudsinriktade och tillväxtbefrämjande åtgärderna. Innan utskottet går in på dessa förslag och motionsyrkanden i anslutning till dem, har utskottet att redovisa synpunkter på motionsyrkanden som aktualiserar några allmänna arbetsmarknadsfrågor.

Moderata samlingspartiet föreslår i partimotionen Fi66 ett tillkännagivande till regeringen av vad som anförts i motionen om arbetsmarknadsfrågor. I detta avsnitt av motionen påtalas att regeringens arbetsmarknadsbudget uppgår till 25 miljarder kronor trots högkonjunktur och ett i Sverige gott arbetsmarknadsläge, att sjukfrånvaron och annan frånvaro är omfattande, att en betydande utslagning från arbetslivet döljs av socialförsäkringen och att grupper som handikappade, invandrare och ungdomar ofta har svårt att finna arbete i den rådande högkonjunkturen.

En viktig orsak till problemen är enligt moderaterna att flera decennier av solidarisk lönepolitik har lett till lönenivellering. Denna lönepolitik har misslyckats, och regeringen står enligt moderaterna handfallen inför problemen. De anser att dagens arbetsmarknad kräver en mer differentierad och marknadsanpassad lönepolitik och att man kommer till rätta med förhandlingsförhållandena på olika avtalsområden som i motionen beskrivs som närmast kaotiska.

I fråga om arbetsmarknadspolitikens uppgift sägs i motionen att varken denna politik eller regionalpolitiken kan lösa de grundläggande problemen med att skapa balans på arbetsmarknaden. För detta krävs ekonomisk-politiska åtgärder. Arbetsmarknadspolitikerna skall vara ett slags smörjmedel genom att medverka till att arbetslösa får nya arbeten och till att lediga arbeten besätts.

Centern föreslår i kommittémotionen Fi73 att riksdagen skall ansluta sig till vad som anförts i motionen om arbetsmarknadspolitikens inriktning och den ekonomiska utvecklingen. Motionärerna framhåller bl.a. att samhällets insatser måste inriktas mot att ge förutsättningar för arbete och utbildning över hela landet. Det gäller att driva en närings- och regionalpolitik som ger tillräckligt många arbetstillfällen i alla delar av landet. Det gäller också att med utbildningsinsatser underlätta ny- eller återinträde på arbetsmarknaden. Dessa åtgärder måste särskilt inriktas till förmån för ungdomar, kvinnor, långtidsarbetslösa och handikappade.

Claes Roxbergh m.fl. (mp) konstaterar i motion Fi70 att ungdomars förväntningar om arbeten sviks av de ofta monotona arbeten som erbjuds. Det är samhällsekonomiskt orimligt och ineffektivt att investera i utbildningar och förhoppningar som sedan inte kan infrias. De offentliga och privata arbetsledningarna måste beakta detta på ett helt annat sätt än tidigare. Motionärerna yrkar att regeringen skall delges vad de anför om arbetstillfredsställelse och möjligheter att ge ungdomar arbeten i paritet med deras kunskaper.

Utskottet vill med anledning av dessa motionsyrkanden anföra följande.

Dagens arbetsmarknad rymmer trots de senaste årens höga sysselsättning och låga arbetslöshetstal en rad problem, främst att det tidiga 1980-talets undersysselsättning har slagit över i en överhettad arbetsmarknad med bl.a. en besvärande arbetskraftsbrist och låg produktivitetstillväxt som följd. I detta läge med allmänt sett hög efterfrågan

föreligger betydande regionala skillnader i utbud och efterfrågan på arbetskraft. Trots arbetskraftsbristen har utsatta grupper som handikappade och invandrare fortsatta svårigheter att få och behålla ett arbete, och det pågår alltså en utslagning av arbetstagare i en omfattning som är oroande. Detta kräver insatser för att förnya arbetslivet och komma till rätta med dåliga arbetsmiljöer. I denna förnyelse av arbetslivet är det lika väsentligt att man strävar mot ett bättre arbetsinnehåll, mot "det goda arbetet", ett arbete som är omväxlande, meningsfullt och utvecklande.

Den problematik som utskottet här har skisserat i korthet har utförligt belysts i den allmänna debatten. Att regeringen är väl medveten om problematiken har dokumenterats i bl.a. regeringsförklaringen och i den nu föreliggande propositionen. Utan att gå in på enskildheterna i de ovan redovisade motionerna anser utskottet att det inte är påkallat för riksdagen att genom uttalanden av det slag som begärs i motionerna för regeringen understryka aktualiteten av föreliggande problem på arbetsmarknads- och arbetslivsområdena. Utskottet avstyrker följaktligen för sin del motionerna Fi66 (m), Fi70 (mp) och Fi73 (c) i de nu behandlade delarna.

Förhandlingsregler och strejkskadestånd

Arbetsmarknadsministern anmäler i propositionen att hon har bemyndigats att tillkalla en särskild utredare med uppgift att föreslå konkreta åtgärder inkl. lagstiftning som kan förbättra förhandlingsformer och spelregler på den svenska arbetsmarknaden. I uppdraget ingår bl.a. att lägga fram förslag om högre skadestånd för olovliga strejker än som för närvarande kan dömas ut och även i övrigt se över det skadeståndsrättsliga systemet.

Moderata samlingspartiet och folkpartiet anser att sanktionerna vid olovliga stridsåtgärder kan skärpas utan att man avvaktar utredningen. I motion Fi66 (m) begärs att nuvarande skadeståndstak snarast skall höjas till 5 000 kr., och i motion Fi68 (fp) yrkas att gällande begränsning av skadeståndsbeloppet enligt den s.k. 200-kronorsregeln skall slopas redan nu.

Centern anser i kommittémotionen Fi73 att i utredningsuppdraget bör ingå en analys av olika störningar på arbetsmarknaden såsom maskning och massjukskrivningar som företas av nyckelgrupper på arbetsmarknaden i syfte att nå egna fördelar.

Vänsterpartiet kommunisterna motsätter sig i motion Fi65 en höjning av strejkskadestånden och anför att utredaren i sitt arbete i stället bör utgå från att man behöver försöka ändra på de arbetandes villkor på arbetsmarknaden. Demokratiska rättigheter för de arbetande och deras fackliga organisationer är då en självklarhet.

Utskottet anser att det i propositionen anmälda utredningsarbetet och regeringens förslag med anledning av det bör avvaktas innan riksdagen vidtar lagstiftningsåtgärder av det slag som begärs i motionerna Fi66 (m) och Fi68 (fp). Enligt utskottets mening bör det förslag till tilläggsdirektiv som yrkandet i motion Fi73 (c) innefattar inte leda till

ändring av de prioriteringar för utredningen som redovisats i propositionen. Något uttalande härom bör alltså inte göras av riksdagen. Detsamma gäller i än högre grad om yrkandet i motion Fi65 (vpk). Som utskottet ser det leder detta yrkande bort från de problem som föranlett regeringens utredningsinitiativ.

De nu behandlade motionerna avstyrks sålunda i de aktuella delarna.

Deltidsarbetslöshet

I ett av bilagans inledande avsnitt kommer arbetsmarknadsministern in på problemet med deltidarbetslösheten. Hon informerar om att hon haft överläggningar med parterna på det statliga och kommunala området samt handeln. Efter dessa överläggningar väntar sig arbetsmarknadsministern att parterna tillsammans med AMS branschvis tar fram planer för hur deltidarbetslösheten skall kunna minskas. Hon tillägger att om parternas åtgärder inte kommer att ge resultat kommer regeringen att föreslå andra åtgärder. Hon nämner som exempel förändringar i lagstiftningen och ekonomiska sanktioner mot arbetsgivare i branscher med hög deltidarbetslöshet.

Centern anför i kommittémotionen Fi73 att målsättningen bör vara att alla som så önskar skall beredas heltidsarbete. Många deltidstjänster inom vård och omsorg beror på kommunernas och landstingens ansträngda ekonomi, som är en följd av den förda ekonomiska politiken. Dessa huvudmän måste få ekonomiska resurser som motsvarar berättigade krav på heltidstjänster. Motionärerna tillägger att vad arbetsmarknadsministern anfört antyder en inställning att deltidarbete enbart är av ondo. Uttalandet sägs i detta hänseende präglad av en inskränkt överhetssyn som är främmande för en marknadsekonomi av svensk modell. Motionärerna begär att vad de anfört skall delges regeringen.

Deltidsarbetslösheten behandlades senast av utskottet i betänkandet 1989/90:AU11 (s. 54—55). Utskottet refererade då en framställning som AMS i vintras gjorde till regeringen i ämnet. Styrelsen framhöll därvid bl.a. "behovet av en kraftsamling" för att komma till rätta med deltidarbetslösheten. Utskottet uttalade i sammanhanget (enhälligt) sin oro över den nuvarande höga nivån på deltidarbetslösheten. Mot den bakgrunden är det enligt utskottets mening tillfredsställande att arbetsmarknadsministern har tagit upp nya överläggningar med de berörda parterna.

Utskottet vill vidare erinra om att antalet deltidarbetslösa är i runt tal 160 000 och att kostnaderna för arbetslöshetsersättningar till deltidarbetslösa enligt propositionen är ca en miljard kronor. Med ett problem av denna omfattning är det enligt utskottets mening naturligt att man inom regeringskansliet har en planering för tänkbara åtgärder som kan övervägas om de nyss redovisade överläggningarna inte leder till önskat resultat. De riksdagsuttalanden som begärs i motion Fi73

utgör som utskottet ser det inte något bidrag till en lösning av det bekymmersamma problem som deltidslösheten utgör. Utskottet avstyrker därför med det anförda motionen i den aktuella delen.

1989/90:AU4y

Arbetsmarknadsverkets förvaltningskostnader

Regeringen föreslår att under detta anslag skall anvisas ytterligare 55 milj.kr. Beloppet fördelar sig med 30 milj.kr. till försöksverksamhet med s.k. jobb-klubbar och liknande jobbsökaraktiviteter, 15 milj.kr. för att anskaffa dataterminaler till arbetsvägledarna och 10 milj.kr. till förstärkta arbetsförmedlingsinsatser för flyktingar.

Moderata samlingspartiet föreslår i kommittémotionen Fi67 en medelsanvisning med 15 milj.kr. för terminalanskaffningen, folkpartiet i kommittémotionen Fi68 en medelsanvisning med 45 milj.kr. för jobb-klubbarna och terminalanskaffningen och centern i kommittémotionen Fi73 en medelsanvisning med 40 milj.kr. för jobb-klubbarna och flyktinginsatserna. I den sistnämnda motionen föreslås därutöver ett riksdagsuttalande om att medlen för jobb-klubbar skall tilldelas län som har lägst sysselsättningsgrad och störst arbetslöshet.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag beträffande *medelsanvisningen*, dvs. att ytterligare 55 milj.kr. anvisas under förevarande anslag och avstyrker därmed de tre motionernas sinsemellan motstridiga förslag till medelsanvisning. Fördelningen av medel för verksamheten med jobb-klubbar m.m. bör i vanlig ordning ankomma på regeringen eller, efter regeringens bestämmande, på AMS. Regionala skillnader i sysselsättning och arbetslöshet är självfallet en faktor som får betydelse i sammanhanget men något uttalande härom, såsom begärs i motion Fi73 (c), är inte påkallat från riksdagens sida.

I samtliga tre nu aktuella motioner begärs vidare att riksdagen skall ge regeringen till känna vad som anförts i dem om ökade *insatser för flyktingar och invandrare*. I motion Fi67 (m) yrkas att regeringen skall presentera en samlad bedömning samt förslag till hur flyktingar och invandrare på ett bättre sätt än i dag skall komma in på arbetsmarknaden. Likartade önskemål framställs i motionerna Fi68 (fp) och Fi73 (c) med förslag om bl.a. särskilda arbetsförmedlingsinsatser i nya former, med möjlighet för förmedlingarna att friare än nu disponera anvisade medel, temporära arbetstillstånd, förkortade väntetider för asylsökande vid tillståndsgivningen m.m.

Det bör först noteras att förutom det ovan redovisade beloppet, 10 milj.kr. för arbetsförmedlingsinsatser, föreslår regeringen ett ytterligare belopp om 50 milj.kr. för rekryteringsstöd m.m. för flyktingar och invandrare. Detta kommer att behandlas i den följande framställningen. Arbetsmarknadsministern anmäler att hon avser att senare ta initiativ till en utvärdering av arbetsmarknadsverkets insatser för flyktingar och invandrare.

När det gäller de i motionerna framförda önskemålen om insatser för flyktingar och invandrare får vidare konstateras att utskottet pröva- de liknande uppslag i betänkandet 1989/90:AU11. Utskottet uttalade bl.a. att det är oacceptabelt att tusentals människor som beviljats

vistelsestillstånd i Sverige sitter fast i mottagningsförläggningar när landet samtidigt har brist på arbetskraft. Det var dock enligt utskottets uppfattning inte påkallat med initiativ från riksdagens sida med anledning av de då föreliggande motionerna. Med hänvisning till detta ställningstagande i betänkandet AU11, som nyligen godkändes av riksdagen, avstyrker utskottet bifall till de på nytt framställda yrkandena om flyktinginsatser i motionerna Fi67 (m), Fi68 (fp) och Fi73 (fp).

Arbetsmarknadsutbildning

Regeringen föreslår två nya försöksverksamheter inom arbetsmarknadsutbildningen. Svårigheter sägs föreligga att rekrytera deltagare till utbildning för yrken inom verkstadsindustrin. På grund härav förordar regeringen ett stimulansbidrag till deltagarna i sådan utbildning med 400 kr. per genomförd kursvecka, dock högst 12 500 kr. per deltagare. Bidragskostnaden uppskattas till 30 milj.kr. Anslaget Kontant arbetsmarknadsstöd och utbildningsbidrag föreslås bli uppräknat med detta belopp.

Vidare föreslås ett nytt bidrag till arbetsgivare för att stimulera kompetensutveckling av anställda enligt modellen "en lärande organisation". Bidrag vid sådan kompetensutveckling skall kunna lämnas med belopp motsvarande högst hälften av arbetsgivarens kurs- och lönekostnader, dock högst 50 000 kr. per deltagare. Kostnaden anges till 20 milj.kr. Regeringen föreslår att anslaget Arbetsmarknadsutbildning förstärks med det beloppet och dessutom med 85 milj.kr. på grund av allmänna kostnadsfördyringar eller med sammanlagt 105 milj.kr.

Moderaterna yrkar i kommittémotionen Fi67 att riksdagen skall avslå regeringens förslag i detta avsnitt i samtliga delar. Centern anser i kommittémotionen Fi73 att stimulansbidraget för utbildning i verkstadsyrken liksom den begärda medelsanvisningen för ändamålet skall avslås av riksdagen. Folkpartiet godtar i kommittémotionen Fi68 regeringens förslag med undantaget att kostnaderna för försöket med kompetensutveckling bör bekostas av redan anvisade medel. Vidare förordas i motionen att försöket med kompetensutveckling framför allt skall inriktas på små och medelstora företag utan egna resurser för personalutbildning.

Som påpekas i propositionen kommer utveckling och utbildning av redan anställda att i fortsättningen bli en viktig uppgift för arbetsmarknadspolitiken i Sverige. Det gäller att hitta lämpliga former för detta, och utskottet anser att det av regeringen föreslagna försöket bör prövas. Utskottet tillstyrker alltså att regeringen får det begärda godkännandet av en försöksverksamhet med bidrag till arbetsgivare för *kompetensutveckling* av anställda. Detta innebär att motion Fi67 (m) avstyrks i motsvarande del. Utskottet har inget att invända mot att försök förläggs till lämpliga och intresserade små och medelstora företag men avstyrker den begränsning som ligger i den i motion Fi68 (fp) föreslagna inriktningen på små och medelstora företag.

Likaså tillstyrker utskottet ett godkännande av regeringsförslaget att försök inleds med utbildningsbidrag i form av *stimulansbidrag* till deltagare i utbildning för yrken i verkstadsindustrin. Avslagsyrkandena i motionerna Fi67 (m) och Fi73 (c) avstyrks sålunda.

De i detta avsnitt aktuella *medelsanvisningarna* bör ske på sätt regeringen föreslagit. Med avstyrkande av motionerna Fi67 (m) och Fi68 (fp) i motsvarande delar föreslår utskottet att anslaget Arbetsmarknadsutbildning tillförs ytterligare 105 milj.kr.

Vidare föreslår utskottet med avstyrkande av motionerna Fi67 (m) och Fi73 (c) i motsvarande delar att till anslaget Kontant arbetsmarknadsstöd och utbildningsbidrag skall anvisas ytterligare 30 milj.kr.

Arbetslöshetsförsäkring

I partimotion Fi66 aktualiserar moderaterna tidigare framförda krav på att riksdagen skall ta initiativ till en *allmän arbetslöshetsförsäkring*.

Liknande förslag har upprepade gånger prövats av riksdagen, senast med anledning av den till betänkandet 1989/90:AU11 fogade reservationen 37 (m, fp, c). Reservationen vann inte kammarens bifall. Med hänvisning till detta nyligen gjorda ställningstagande avstyrker utskottet det nu föreliggande yrkandet.

Vänsterpartiet kommunisterna föreslår i partimotionen Fi65 ett tillkännagivande om att regeringen bör ompröva tanken på en *ökad egenavgift i arbetslöshetsförsäkringen*.

Utskottet avstyrker yrkandet.

Sysselsättningsskapande åtgärder

Under denna rubrik har riksdagen för nästa budgetår anvisat ett reservationsanslag på 1 819 milj.kr., varav 1 530 milj.kr. till beredskapsarbeten m.m. och 80 milj.kr. till insatser för flyktingar och invandrare. Regeringen föreslår följande omdispositioner av anslagsmedlen:

I posten Beredskapsarbeten, m.m. ingår ett belopp på 15 milj.kr. till bidrag till statliga och kommunala industribeställningar som kan göras i samband med driftinskränkningar. Mot bakgrund av läget på arbetsmarknaden och den ringa omfattningen av användningen av stödformen föreslår regeringen att riksdagen skall godkänna att stödformen slopas fr.o.m. nästa budgetår. Anslaget kan med hänsyn härtill räknas ned med motsvarande belopp. Vidare föreslås att posten därutöver dras ned med 80 milj.kr. eller sammanlagt 95 milj.kr.

Å andra sidan föreslås att anslagsposten Insatser för flyktingar och invandrare räknas upp med 50 milj.kr.

Nettoeffekten av dessa omdispositioner blir att det anslag riksdagen anvisat kan minskas med 45 milj.kr., och det är vad regeringen föreslår.

Avslutningsvis anmäls i detta avsnitt av propositionen att om föreslagna utgiftsökningar bifalls av riksdagen kommer ett belopp på 55 milj.kr. att föras bort från reservationsmedelsbehållningen på anslaget B 6. Statsbidrag till inskolningsplatser.

Centern uttalar i kommittémotionen Fi73 att möjligheten att lägga ut industribeställningar bör finnas kvar. I motionen yrkas att riksdagen skall avslå regeringens förslag på den punkten liksom förslaget att minska anslaget till Sysselsättningsskapande åtgärder.

Utskottet godtar på de i propositionen angivna skälen att stödformen industribeställningar upphör och finner i motsats till motionärerna inte anledning att motsätta sig att anslaget Sysselsättningsskapande åtgärder minskas med det föreslagna beloppet, 45 milj.kr. Motion Fi73 avstyrks på grund härav i de nu behandlade delarna.

Arbetslivsfrågor

Arbetsmiljöavgiften

I partimotionen Fi66 yrkar moderaterna att uttaget av arbetsmiljöavgiften skall upphöra fr.o.m. den 1 juli i år.

Ett tidigare moderatyrkande av samma innebörd avstyrktes av utskottet i yttrande 1989/90:AU2y till socialförsäkringsutskottet, som i betänkandet 1989/90:SfU12 anslöt sig till utskottets ställningstagande. Riksdagen biföll den 7 april vad de båda utskotten hemställt. Arbetsmarknadsutskottet finner för sin del inte anledning föreslå riksdagen att inta en ändrad ståndpunkt och avstyrker därmed yrkandet i motion Fi66.

Arbetarskyddsstyrelsen och yrkesinspektionen

Utskottet tillstyrker att regeringen lämnas det i propositionen begärda godkännandet av vad som anförts om överföring av medel från fonden för arbetsmiljöförbättringar till kostnader för arbetarskyddsverkets deltagande i det europeiska standardiseringsarbetet på arbetsmiljöområdet.

Flexibla lönebidrag

Anställning med lönebidrag innebär att arbetsgivare som anställer handikappade kan få bidrag med vissa procentandelar av den totala lönekostnaden för den handikappade. Dessa procentandelar är fasta beroende på arbetsgivarkategori (100 % för statliga myndigheter, 90 % för allmännyttiga organisationer, 50 % för andra arbetsgivare etc.). Bidragen bekostas från anslaget C 6. Särskilda åtgärder för arbetsanpassning och sysselsättning.

Vid sidan av bidragsgivningen med fasta bidrag pågår sedan budgetåret 1988/89 en begränsad försöksverksamhet med flexibla lönebidrag. Försöket omfattar för närvarande sju län. För gravt handikappade ungdomar görs ingen geografisk begränsning. Regeringen föreslår att försöket vidgas att omfatta ytterligare fem län.

Moderaterna, folkpartiet och centern föreslår i kommittémotionerna Fi67, Fi68 resp. Fi73 att försöken med flexibla lönebidrag skall omfatta hela landet. Folkpartiet anger i sin kommittémotion vissa riktlinjer för hur den utvidgade verksamheten skall bedrivas. Centern föreslår ett tillkännagivande till regeringen om att bidraget till statliga arbetsgivare

skall kunna vara lägre än 100 % och erinrar vidare om att ideella organisationer kan ha en svag ekonomi och därför inte kan anställa handikappade om de skall svara för en alltför stor egen löneandel.

Utskottet avstyrkte i betänkandet 1989/90:AU12 motionsyrkanden om att försök med flexibla lönebidrag under nästa budgetår skulle få bedrivas i hela landet. Utskottets mening är att det nuvarande systemet med fasta bidrag bör ersättas av ett flexibelt och till handikappens svårighetsgrad anpassat bidragssystem. Denna övergång bör dock av flera skäl inte ske förrän budgetåret 1991/92. Utskottet vill inte motsätta sig att den nu pågående försöksverksamheten vidgas på det sätt som regeringen har föreslagit. Motionsyrkandena om att verksamheten skall utsträckas att gälla hela landet avstyrks.

Det är ett led i försöksverksamheten att bidrag till statliga arbetsgivare efter överenskommelse i de enskilda fallen sätts lägre än till 100 % av lönekostnaden. Något särskilt riksdagens uttalande härom, vilket begärs i motion Fi73 (c), är således inte påkallat. Med anledning av vad som vidare anförs i samma motion vill utskottet tillägga att en allmän övergång till ett flexibelt lönebidrag kan komma att vålla problem för kulturella institutioner, allmännyttiga organisationer m.fl. arbetsgivare som för närvarande får hela eller nästan hela lönekostnaden för de handikappade arbetstagarna täckt av lönebidraget. Dessa arbetsgivare måste få tid på sig att anpassa sin planering till de ändrade förutsättningar som kommer att gälla. Detta är ett av skälen till att utskottet har bedömt att övergången till ett nytt lönebidragssystem bör ske successivt.

Med det anförda kan utskottet ansluta sig till regeringens förslag om vidgad försöksverksamhet med flexibla lönebidrag och avstyrker motionerna Fi67 (m), Fi68 (fp) och Fi73 (c) i de aktuella delarna.

Samhall

Folkpartiet föreslår i kommittémotionen Fi68 att riksdagen skall medge att antalet arbetstimmar vid Stiftelsen Samhalls företag får öka med 0,6 milj.kr. och att anslaget till stiftelsens verksamhet på grund härav höjs med 55 milj.kr.

Motionsyrkandet överensstämmer med den folkpartireservation som fogades till utskottets betänkande 1989/90:AU12 i avsnittet om anslag C 9. Bidrag till Stiftelsen Samhall. Reservationen föll vid kammarens behandling av ärendet den 4 maj. Utskottet anser inte att det finns skäl att ändra de av riksdagen helt nyligen fattade besluten om verksamhetens omfattning m.m. vid Samhallgruppens företag och avstyrker därför bifall till det nu behandlade yrkandet i motion Fi68.

Vissa avvikelser från semesterlagen

I propositionen redovisas gällande semesterbestämmelser, utredningar m.m. samt behovet av åtgärder med hänsyn till bristen på arbetskraft inom flera områden. Trots att antalet arbetade timmar ökat kraftigt — 2 % bara under det senaste året — råder det fortfarande brist på arbetskraft. Riksdagen har nyligen beslutat om en förlängning av den

lagstadgade semestern med två dagar (prop. 1989/90:59, bet. AU10, rskr. 142). I nuvarande situation är det emellertid angeläget att försöka utnyttja arbetskraften på bästa sätt, sågs det i propositionen, som redovisar olika tänkbara åtgärder i detta syfte på semesterområdet. Metoder som kan förverkligas genom lagstiftning är införandet av en möjlighet att avstå från betald semesterledighet resp. liberalisering av sparandet av semester.

De bestämmelser som föreslås på detta område bör tas in i en särskild lag med tidsbegränsad giltighet med hänvisning till att motivet är den just nu rådande arbetskraftsbristen. En uppföljning bör göras beträffande effekterna på arbetskraftsutbudet m.m.

Arbetsmarknadsministern föreslår att en arbetstagare, som under ett semesterår har rätt till mer än 20 semesterdagar med semesterlön skall kunna komma överens med arbetsgivaren om att avstå från sin rätt till ledighet under en eller flera av de överskjutande dagarna. Överenskommelsen får inte avse semesterdagar som arbetstagaren sparar från ett tidigare semesterår. Möjligheten att avstå från semesterledighet regleras i en lag som skall gälla fr.o.m. den 1 juli 1990 t.o.m. den 31 mars 1992.

Samtidigt föreslås en liberalisering av reglerna för sparande av semester på så sätt att en arbetstagare — utan hinder av bestämmelsen i 18 § andra stycket semesterlagen (1977:480) — skall få spara semesterdagar som annars skulle ha tagits ut senast den 31 mars 1991 eller den 31 mars 1992 i ytterligare två år från utgången av fristen.

I enlighet med ovanstående förslag har inom arbetsmarknadsdepartementet upprättats ett förslag till lag om avvikelser från vissa bestämmelser i semesterlagen (1977:480). Lagrådets förslag till ändringar har godtagits och inarbetats i det nu föreliggande lagförslaget i proposition 150.

Utskottet kommer först att ta upp frågan om lagförslaget i sin helhet. Därefter behandlas lagförslaget angående avstående från betald semesterledighet med undantag av förslaget om underrättande av den lokala arbetstagarorganisationen vilket tas upp separat. Vidare behandlas förslaget om möjlighet för arbetstagaren att fortsätta att spara viss semesterledighet, frågor om flexibilitet samt frågan om permanentning av de nya reglerna i semesterlagen. Slutligen redovisas frågan om ett nytt anslag till information om de föreslagna nya reglerna.

Miljöpartiet de gröna yrkar i motion Fi70 (yrkande 13) *avslag på propositionen vad gäller vissa avvikelser från semesterlagen*. Motionärerna anser med hänvisning till regeringens ombytthet i semesterfrågan att det är onödigt att krångla till lagstiftningen ytterligare genom en särskild, tillfällig lag. Enligt miljöpartiet är de regler som i dag finns om möjlighet att spara semester till kommande år fullt tillräckliga för att skapa flexibilitet för arbetstagarnas semesteruttag.

Utskottet kan först konstatera att den föreslagna lagen syftar till att öka arbetsutbudet. Med hänsyn till den nuvarande arbetsmarknadssituationen med brist på arbetskraft kan man inte förkasta lagförslaget i

dess helhet såsom föreslagits av miljöpartiet. Till de punkter i lagförslaget som tagits upp i de olika motionerna återkommer utskottet. Med det anförda avstyrker utskottet motion Fi70 i aktuell del.

Utskottet övergår därefter till att behandla frågan om *avstående från semesterledighet* med undantag för delfrågan om underrättande av arbetstagarorganisation. Utskottets behandling i denna del motsvarar 3 § första och andra stycket, 4 och 5 §§ i lagförslaget.

I Fi65 (yrkande 8) av vänsterpartiet kommunisterna yrkas avslag på propositionen vad gäller avstående av betald semesterledighet. Vpk anför att förslaget innebär en oerhört allvarlig försvagning av det sociala skyddet för arbetstagarna. Enligt motionärerna kommer arbetstagaren ofta att känna sig tvingad att acceptera ett förslag från arbetsgivaren att avstå från semester för att undvika att stöta sig med denne.

Moderata samlingspartiet, folkpartiet och centern biträder principen i lagförslaget vad gäller möjligheten att avstå från semester och i stället få ut mera i lön.

Det nu föreliggande lagförslaget anser utskottet för sin del vara en adekvat åtgärd med hänsyn till behovet att öka tillgången på arbetskraft. Utskottet ser positivt på den i propositionen aviserade utvärderingen angående effekterna på arbetskraftsutbudet och vilka grupper av arbetstagare som utnyttjat möjligheten att avstå från semesterledighet. Självfallet anser utskottet att arbetstagaren skall kunna ta ut sin lagstadgade semester utan att arbetsgivarens eventuella missnöje kommer till uttryck. Den kommande utvärderingen bör enligt utskottet innefatta frågan om hur arbetstagarens önskemål om att trots allt ta ut semester bemöts av arbetsgivaren.

Med hänvisning till vad som anförts vill utskottet för sin del förordna att riksdagen antar lagförslaget i den behandlade delen och avslår motion Fi65 (vpk).

Härefter övergår utskottet till delfrågan om *underrättande av arbetstagarorganisation*, vilket motsvarar 3 § tredje stycket i lagförslaget.

Enligt propositionens förslag skall en arbetsgivare som är bunden av kollektivavtal, innan han träffar överenskommelse, underrätta den lokala arbetstagarorganisationen om den förestående överenskommelsen.

Centern yrkar i motion Fi73 (yrkande 15) avslag på detta förslag i propositionen. Enligt centern är riskerna små för att arbetsgivarna skall missbruka denna möjlighet, och ett sådant krav upplevs som onödigt byråkratiskt.

I motion Fi65 (yrkande 9) begär vpk — i den mån riksdagen antar förslaget om avstående av betald semesterledighet — att central arbetstagarorganisation skall godkänna överenskommelse om sådant avstående för att överenskommelsen skall bli giltig.

I den avvägning mellan olika synpunkter på överenskommelsen mellan arbetsgivare och arbetstagare, vilka också har kommit till uttryck i motionerna, anser utskottet i likhet med propositionen att det bör räcka att arbetsgivaren, innan en överenskommelse träffas, underrättar den berörda lokala arbetstagarorganisationen. En sådan underrättelseskyldighet kan bidra till att frågan om avstående av semester

terledighet övervägs noga och att arbetstagaren kan få erforderligt stöd från sin fackliga organisation. Enligt utskottets uppfattning är den föreslagna ordningen att föredra jämfört med andra alternativ när det gäller smidighet och snabbhet i hanteringen. Utskottet förordar därför propositionens förslag på denna punkt och avstyrker motionerna Fi65 (vpk) och Fi73 (c) i motsvarande delar. Den aktuella bestämmelsen i 3 § tredje stycket bör således antas av riksdagen.

Utskottet kommer nu att behandla regeringsförslaget om *förlängd rätt att spara semesterledighet* (6 § i lagförslaget).

Folkpartiet i motion Fi68 (yrkande 6) anför inga invändningar mot förslaget eftersom man gör bedömningen att åtgärderna är nödvändiga för att stimulera arbetsutbudet. Partiet säger sig under lång tid ha verkat för sparande av semester utan begränsning i tid. Sparad semester skall enligt folkpartiet kunna utnyttjas flexibelt, t.ex. till sabbatsår eller till förkortning av arbetstiden. Regeringen bör återkomma till riksdagen med ett mera genomarbetat förslag om nya regler för såväl semester som arbetstid. Sådana förslag bör syfta till att tillgodose kravet på flexibilitet i arbetslivet och valfrihet för individerna.

Beträffande motionskravet om nya regler för såväl semester som arbetstid vill utskottet hänvisa till vad som anförs i propositionen. Remissbehandlingen av semester- och arbetstidskommittéernas betänkanden har nyligen avslutats. Därutöver har frågan om betalningsansvaret för semester vid semesterlönegrundande frånvaro aktualiserats genom bl.a. utskottets betänkande AU21 under innevarande riksmöte. Dessa frågor bereds för närvarande i regeringskansliet.

Med hänvisning till det anförda tillstyrker utskottet propositionens förslag på denna punkt och avstyrker motion Fi68 i motsvarande del. Riksdagen bör anta lagförslaget i den behandlade delen.

Vikten av ökade möjligheter för ett *flexibelt uttag av arbetstid och semester* tas upp av centern i Fi73 (yrkande 14). I motionen anförs att del av semester bör kunna läggas ut mera flexibelt, t.ex. genom kortad daglig arbetstid eller kortad veckoarbetstid.

Utskottet har tidigare under innevarande riksmöte (AU10 s. 6) anfört följande i denna fråga.

I propositionen nämns nämligen att möjligheten att använda den femte och sjätte semesterveckan för att förkorta veckoarbetstiden kan komma att övervägas i samband med lagstiftningen för de senare etapperna i semesterreformen. Utskottet anser det vara av intresse att denna fråga övervägs liksom möjligheterna till flexibilitet i arbetstidsuttaget.

Utskottet vidhåller denna uppfattning och vill tillägga att det föreliggande förslaget — trots den relativt kortvariga perioden — ger tillfälle att utvärdera möjligheten till flexibilitet just på denna del av arbetstidsområdet.

Med hänsyn till det beredningsarbete som nu pågår inom regeringskansliet och till vad som i övrigt anförts påkallar motion Fi73 i aktuell del ingen riksdagens åtgärd.

Utskottet övergår här efter till frågan om *permanentning av de nya reglerna i semesterlagen*.

Moderata samlingspartiet anför i motion Fi66 (yrkande 18) att regeringens förslag är ett steg i rätt riktning mot en ökning av området för individuella avtal mellan den enskilda arbetstagaren och arbetsgivaren. Motionärerna delar dock inte uppfattningen att den föreslagna lagen till avvikelse från vissa bestämmelser i semesterlagen skall vara giltig endast t.o.m. mars 1992. Ändringarna bör inarbetas i semesterlagen.

Som utskottet tidigare anförts är de omständigheter som nu råder på arbetsmarknaden ett tillräckligt skäl att acceptera vissa avvikelser från semesterlagen, bl.a. principen att betald semesterledighet alltid skall läggas ut. Utskottet anser dock i likhet med propositionen att den föreslagna lagen bör vara en tillfällig åtgärd, motiverad av tillfälliga svårigheter i form av arbetskraftsbrist. Utskottet vill därmed avvisa den uppfattning som kommer till uttryck i motion Fi66 angående en permanentning av dessa regler i semesterlagen, och motion Fi66 avstyrks därför i motsvarande del.

Återstående delar av lagförslaget — i den mån det inte behandlats i det föregående — lämnas utan erinran av utskottet.

Vidare föreslår regeringen ett nytt *anslag, A 5, Information om semesterfrågor*. För att de föreslagna förändringarna i semesterreglerna skall bli allmänt kända föreslås i propositionen att särskilda medel avsätts till en informationskampanj. Den skall rikta sig till alla hushåll och dels belysa de ekonomiska effekterna av små förskjutningar i semesteruttagen, dels informera om vilka regler som gäller. Engångsvis beräknas 5 milj. kr. för detta ändamål.

I motionerna Fi67 (yrkande 1) av moderata samlingspartiet, Fi68 (yrkande 7) av folkpartiet, Fi73 (yrkande 10) av centern och Fi70 (yrkande 14) av miljöpartiet de gröna yrkas avslag på regeringens förslag i denna del. I motionerna Fi67 och Fi68 anförts att arbetsgivarerna och de fackliga organisationerna bör stå för denna information. I motion Fi73 anförts att en sådan informationskampanj till hushållen bör kunna ske inom ramen för redan anvisade medel för utredningar och information. I motion Fi70 är avslagsyrkandet en konsekvens av att miljöpartiet avvisar regeringens lagförslag.

Med hänsyn till att utskottet i det föregående tillstyrkt regeringsförslagen om avvikelser från vissa bestämmelser i semesterlagen anser utskottet att det föreslagna beloppet för en informationskampanj är rimligt och bör godkännas. De behandlade motionerna avstyrks i motsvarande delar.

Stockholm den 17 maj 1990

På arbetsmarknadsutskottets vägnar

Lars Ulander

Närvarande: Lars Ulander (s), Elver Jonsson (fp), Sonja Rembo (m), Marianne Stålberg (s), Anders G Högmark (m), Gustav Persson (s), Sten Östlund (s), Bo Nilsson (s), Mona Saint Cyr (m), Charlotte Branting (fp), Kersti Johansson (c), Karl-Erik Persson (vpk), Anna Horn af Rantzien (mp), Monica Öhman (s), Eivor Husing (s), Gunilla Andersson (s) och Kjell Ericsson (c).

1989/90:AU4y

Avvikande meningar

1. Arbetsmarknadspolitikens förutsättningar och inriktning

Sonja Rembo, Anders G Högmark och Mona Saint Cyr (alla m) anser att den del av utskottets yttrande i avsnittet Arbetsmarknadspolitikens förutsättningar och inriktning som börjar med "Dagens arbetsmarknad" och slutar med "behandlade delarna" bort ha följande lydelse:

Regeringens arbetsmarknadsbudget uppgår till 25 miljarder kronor trots högkonjunktur och ett i Sverige gott arbetsmarknadsläge. Sjukfrånvaron och annan frånvaro är omfattande. En betydande utslagning från arbetslivet döljs av socialförsäkringen. Grupper som handikappade, invandrare och ungdomar har ofta svårt att finna arbete i den rådande högkonjunkturen.

En viktig orsak till problemen är att flera decennier av solidarisk lönepolitik har lett till lönenivellering. Denna lönepolitik har misslyckats, och regeringen står handfallen inför problemen. Dagens arbetsmarknad kräver en mer differentierad och marknadsanpassad lönepolitik och att man kommer till rätta med förhandlingsförhållandena som på olika avtalsområden har blivit närmast kaotiska. Till frågan om den bristande respekten för ingångna avtal återkommer utskottet i det följande.

I propositionen har regeringen visat ett nyvunnet utbudsekonomiskt intresse. Detta tar sig till stor del uttryck i en ambition att med olika interventionistiska grepp detaljstyra utvecklingen i arbetslivet. Men det är allmänna ekonomisk-politiska åtgärder som krävs för att skapa balans på arbetsmarknaden. De grundläggande problemen kan aldrig lösas med arbetsmarknads- eller regionalpolitik. Arbetsmarknadspolitik ska vara ett slags smörjmedel genom att medverka till att arbetslösa får nya arbeten och till att lediga arbeten besätts. Den ska hjälpa dem som har svårt att få fotfäste på arbetsmarknaden till den utbildning och de förutsättningar som krävs i övrigt. Däremot är det inte en uppgift för statsmakterna och arbetsmarknadsbyråkratin att kontrollera och styra allt som händer på arbetsmarknaden och i arbetslivet.

Vad utskottet med tillstyrkan av motion Fi66 (m) i aktuella delar har anfört bör delges regeringen. Motionerna Fi70 (mp) och Fi73 (c) avstyrks i den mån de inte tillgodosetts med de ovan gjorda uttalandena.

2. Arbetsmarknadspolitikens förutsättningar och inriktning

1989/90:AU4y

Kersti Johansson och Kjell Ericsson (båda c) anser att den del av utskottets yttrande i avsnittet Arbetsmarknadspolitikens förutsättningar och inriktning som börjar med "Utskottet anser" och slutar med "aktuella delarna" bort ha följande lydelse:

Samhället måste ha en god arbetsmarknadspolitisk beredskap för att möta konjunkturnedgångar och de krav som strukturförändringar inom näringslivet ställer. Målsättningen att alla skall beredas arbete måste ligga fast. Det är från denna utgångspunkt viktigt att bredda och differentiera de lokala arbetsmarknaderna i olika delar av Sverige, så att människorna har valmöjligheter. Tillgången på arbete eller utbildning är en väsentlig förutsättning för andra levnadsvillkor och styr möjligheterna att nå en positiv samhällsutveckling.

Den förda ekonomiska politiken har varit starkt koncentrationsdrivande och har kraftigt förstärkt de regionala obalanserna med alltmer accentuerade problem både i avfolkningsbygder och inflyttningsorter som följd. I expansionsorter har uppstått en överhettad arbetsmarknad med löneglidning och inflation. I andra områden råder långsammare tillväxt, stagnation eller rent av recession. Sammanfattningsvis har regeringspolitiken gynnat storföretag och expansiva områden på småföretagens och på de regionalt utsatta områdenas bekostnad.

Med tillstyrkan av motion Fi73 (c) i här redovisad del föreslår utskottet att vad ovan anförts om arbetsmarknadspolitikens förutsättningar och inriktning ges regeringen till känna.

3. Arbetsmarknadspolitikens inriktning och förutsättningar

Anna Horn af Rantzen (mp) anser att den del av utskottets yttrande i avsnittet Arbetsmarknadspolitikens förutsättningar och inriktning som börjar med "Den problematik" och slutar med "behandlade delarna" bort ha följande lydelse:

Miljöpartiet de gröna framhåller i motion Fi70 att ökad arbetstillfredsställelse bl.a. innebär att vi kan påverka vårt arbete och dess inriktning, att vi kan se resultat av våra ansträngningar, att arbetet som helhet blir begripligt. Det skulle med all säkerhet minska stress på arbetsplatserna och därmed minska frånvaron och öka produktiviteten.

En viktig orsak till hög frånvaro bland ungdomar är att de med sin genomsnittligt höga utbildning har stora förväntningar på meningsfulla arbeten med hög arbetstillfredsställelse, som sviks i de ofta enahanda och monotona arbeten som de erbjuds.

Arbetsledningarna inom såväl det privata näringslivet som den offentliga sektorn måste beakta dessa frågor på ett helt annat sätt än tidigare. Här finns en utomordentligt viktig mänsklig potential som nu ligger i träda. Dessutom är det samhällsekonomiskt orimligt och ineffektivt att investera i utbildning och förhoppningar som inte kan infrias.

Utskottet ansluter sig till de ovan återgivna synpunkterna och föreslår i enlighet med yrkandet i motion Fi70 att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som nu anförts om arbetstillfredsställelse och möjligheter att ge ungdomar arbeten i paritet med deras kunskaper.

Beträffande de i motionerna Fi66 (m) och Fi73 (c) framställda yrkandena om arbetsmarknadspolitikens inriktning föreslås inte någon åtgärd, i den mån de inte kan anses besvarade med de här gjorda uttalandena.

5. Förhandlingsregler och strejkskadestånd

Sonja Rembo, Anders G Högmark och Mona Saint Cyr (alla m) anser att den del av utskottets yttrande i avsnittet Förhandlingsregler och strejkskadestånd som börjar med "Utskottet anser" och slutar med "aktuella delarna" bort ha följande lydelse:

Ingångna avtal på arbetsmarknaden måste respekteras. Den omfattning de oövliga konflikterna har fått visar att nuvarande sanktioner är klart otillräckliga. De skadestånd som kan dömas ut bör höjas till 5 000 kr., dvs. det belopp som regeringen föreslog i proposition 1989/90:114 om allmänt lönestopp. Det bör uppdras åt regeringen att snarast återkomma till riksdagen med förslag till ändring av gällande lagreglering, dvs. 60 § medbestämmandelagen. Denna lagstiftningsåtgärd kan vidtas utan föregående utredningsarbete.

Med denna tillstyrkan av yrkandet i motion Fi66 (m) tillgodoses i sak även yrkandet i fp-motionen Fi68 om att 200-kronorsregeln skall utgå ur medbestämmandelagen. Yrkandet i motion Fi73 (c) behöver med hänsyn till vad som nu anförts inte föranleda någon åtgärd. Yrkandet i vpk-motionen Fi65 avstyrks.

5. Förhandlingsregler och strejkskadestånd

Elver Jonsson (fp), Charlotte Branting (fp), Kersti Johansson (c) och Kjell Ericsson (c) anser att den del av utskottets yttrande i avsnittet Förhandlingsregler och strejkskadestånd som börjar med "Utskottet anser" och slutar med "aktuella delarna" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar uppfattningen i motion Fi68 (fp) att den s.k. 200-kronorsregeln i medbestämmandelagen kan upphävas utan att föregås av något utredningsarbete. Regeringen bör omgående lägga fram förslag till en sådan lagändring. Med en sådan lagstiftningsåtgärd tillgodoses syftet med den lagändring som föreslås i motion Fi66 (m). Yrkandet i motion Fi65 (vpk) avstyrks.

I den i propositionen anmälda utredningen om spelreglerna på arbetsmarknaden bör det vara angeläget att komma in på de störningar på arbetsmarknaden som påtalats i motion Fi73 (c). Vad utskottet anförts bör regeringen underrättas om.

6. Förhandlingsregler och strejkskadestånd

1989/90:AU4y

Karl-Erik Persson (vpk) anser att den del av utskottets yttrande i avsnittet Förhandlingsregler och strejkskadestånd som börjar med "Utskottet anser" och slutar med "aktuella delarna" bort ha följande lydelse:

I propositionen upplyser arbetsmarknadsministern att en särskild utredare tillsätts med uppgift, som det heter, att söka förbättra spelreglerna på arbetsmarknaden. De tilltänkta förbättringarna består bl.a. i att strejkböterna skall höjas och förhandlingsverksamheten få en starkare statlig styrning. Liksom vpk kan utskottet inte ställa sig bakom utredningsuppdraget. Det är i stället skattesystem och samhällets fördelningspolitik som måste revideras. De arbetandes fackliga organisationer måste få ökade demokratiska rättigheter på arbetsplatserna att hävda medlemmarnas intressen. Först när ett sådant läge har inträtt kan det bli jämbördiga förhandlingar på arbetsmarknaden med resultat att man får avtal som är rimliga och rättvisa och därmed kommer att respekteras.

Med tillstyrkan av vpk-motionen Fi65 i nu refererad del föreslår utskottet att riksdagen ger sin anslutning till vad ovan anförts och i ett uttalande ger regeringen detta till känna.

7. Deltidsarbetslöshet

Sonja Rembo (m), Anders G Högmark (m), Mona Saint Cyr (m), Kersti Johansson (c), Anna Horn af Rantzien (mp) och Kjell Ericsson (c) anser att den del av utskottets yttrande i avsnittet Deltidsarbetslöshet som börjar med "Deltidsarbetslösheten behandlades" och slutar med "aktuella delen" bort ha följande lydelse:

Utskottet vill i likhet med motion Fi73 (c) framhålla vikten av en flexibel arbetstid och vikten av att arbetstiden så långt möjligt anpassas efter den enskildes behov. Utskottet anser att staten självklart bör respektera även dem som önskar deltidarbete. För dem som önskar heltidsarbete bör målsättningen också vara heltidsarbete. Av ekonomiska och sociala skäl är det särskilt angeläget att samhällets insatser inriktas mot att bereda de unga nytillträdande på arbetsmarknaden heltidstjänster. Utskottet vill dock stryka under att kommuner och landsting måste få sådana ekonomiska förutsättningar att de kan motsvara berättigade krav på heltidstjänster. Att som regeringen gör hota med tvingande lagregler är ingen lösning på detta problem. Vad utskottet anført med tillstyrkan av motion Fi73 (yrkande 9) bör ges regeringen till känna.

8. Arbetsmarknadsverkets förvaltningskostnader

Sonja Rembo, Anders G Högmark och Mona Saint Cyr (alla m) anser att den del av utskottets yttrande i avsnittet Arbetsmarknadsverkets förvaltningskostnader som börjar med "Utskottet tillstyrker" och slutar med "riksdagens sida" bort ha följande lydelse:

Utskottet ansluter sig till medelsberäkningen i motion Fi67 (m). Med hänvisning till att utskottet anser att regeringen bör återkomma till riksdagen med ett samlat förslag till hur flyktingar och invandrare på ett bättre sätt än i dag skall kunna komma in på arbetsmarknaden, är någon extra medelsanvisning nu för arbetsförmedlingens flyktinginsatser inte erforderlig. Vidare anser utskottet att arbetsmarknadsverkets kostnader för den utökade verksamheten med jobb-klubbar bör rymmas inom ramen för ordinarie anslag. Med avstyrkande av dessa punkter i propositionens anslagsframställning liksom av motsvarande yrkanden i motionerna Fi68 (fp) och Fi73 (c) föreslår utskottet således att anslaget tillförs ytterligare 15 milj.kr. för den terminalanskaffning regeringen har föreslagit.

9. Arbetsmarknadsverkets förvaltningskostnader

Elver Jonsson och Charlotte Branting (båda fp) anser att den del av utskottets yttrande i avsnittet Arbetsmarknadsverkets förvaltningskostnader som börjar med "Utskottet tillstyrker" och slutar med "riksdagens sida" bort ha följande lydelse:

Utskottet ansluter sig till folkpartiets uppfattning om behovet av ytterligare medel till förvaltningskostnaderna, dvs. att 45 milj.kr. bör anvisas för försöken med jobb-klubbar m.m. och anskaffning av terminaler. Yrkandena i motionerna Fi67 (m) och Fi73 (c) avstyrks i den mån de inte tillgodoses med vad nu föreslagits.

10. Arbetsmarknadsverkets förvaltningskostnader

Kersti Johansson och Kjell Ericsson (båda c) anser att den del av utskottets yttrande i avsnittet Arbetsmarknadsverkets förvaltningskostnader som börjar med "Utskottet tillstyrker" och slutar med "riksdagens sida" bort ha följande lydelse:

Utskottet tillstyrker förslaget i motion Fi73 (c) om att anslaget till arbetsmarknadsverkets förvaltningskostnader förstärks med 40 milj.kr. Beloppet avser verksamheten med jobb-klubbar och ökade insatser från arbetsförmedlingens sida för flyktingar och invandrare. När det gäller jobb-klubbarna och andra jobbsökaraktiviteter bör den nu aktuella medelstillelningen, såsom anförs i motionen, i första hand komma de län till godo som har lägst sysselsättningsgrad och störst arbetslöshet. Yrkandena i motionerna Fi67 (m) och Fi68 (fp) avstyrks i den mån de inte tillgodoses med vad nu anförts.

11. Insatser för flyktingar och invandrare

Elver Jonsson (fp), Sonja Rembo (m), Anders G Högmark (m), Mona Saint Cyr (m), Charlotte Branting (fp), Kersti Johansson (c), Anna Horn af Rantzien (mp) och Kjell Ericsson (c) anser att den del av utskottets yttrande i avsnittet Arbetsmarknadsverkets förvaltningskostnader som börjar med "Det bör" och slutar med "Fi73 (fp)" bort ha följande lydelse:

I likhet med motionärerna anser utskottet att de ansvariga myndigheterna inom ramen för de ekonomiska resurser statsmakterna ställer till deras förfogande måste intensifiera sina ansträngningar för att hjälpa människor på flyktingförläggningarna att snabbare komma ut i arbete. Arbetsförmedlingarna bör dock få friare händer att disponera anvisade medel och i större utsträckning söka otraditionella metoder. .

Regelsystemet får inte utgöra hinder för en snabb arbetsplacering. Det är nödvändigt att man redan på förläggningarna inventerar flyktingarnas utbildningsbakgrund och erfarenheter, så att de snarast möjligt kan få arbete, alternativt hjälp med kompletterande utbildning.

Arbetsgivarna har också sitt ansvar att ta i samband med aktuella arbetsplaceringar. Den grupp invandrare som fått sin utbildning i hemlandet möter ofta tvivel om användbarheten av denna utbildning. Sådana invandrare behöver hjälp att höja sin trovärdighet inför presumtiva arbetsgivare.

En nyckel till inträde på den svenska arbetsmarknaden är goda kunskaper i svenska språket. Det är därför viktigt att invandrarna lär sig svenska. De grupper, t.ex. utländska akademiker, som behöver särskild språkträning bör kunna få hjälp härtill av arbetsmarknadsmyndigheterna. Även provanställning bör kunna komma i fråga, liksom möjligheter att genom objektiva tester visa sina kunskaper.

De invandrare som inte fått arbete redan under förläggningsvistelsen bör efter kommunplaceringen få hjälp att välja olika alternativ, t.ex. en kombination av arbete och svenskundervisning.

Utskottet konstaterar slutligen att medan landet har arbetskraftsbrist och fortsatt högkonjunktur sitter flera tusen människor utan arbete på våra mottagnings- och flyktingförläggningar. Till detta kommer den nedbrytande effekt det har på den enskilde att månad efter månad gå sysslolös. Detta är en oacceptabel situation som måste ändras.

Vad utskottet med tillstyrkan av motionerna Fi67 (m), Fi68 (fp) och Fi73 (c) i aktuella delar anfört om möjligheterna att underlätta för invandrare att komma in på arbetsmarknaden bör ges regeringen till känna.

12. Kompetensutveckling

Sonja Rembo, Anders G Högmark och Mona Saint Cyr (alla m) anser att den del av utskottets yttrande i avsnittet Arbetsmarknadsutbildning som börjar med "Som påpekas" och slutar med "medelstora företag" bort ha följande lydelse:

Den kompetensutveckling det här är fråga om är att se som en intern företagsutbildning. Sådan utbildning hör till arbetsgivarens ansvar och bör bekostas av denne. Det föreslagna statsbidraget avstyrks därför i enlighet med förslaget i yrkandet i motion Fi67 (m). Som en följd härav avstyrks även yrkandet i motion Fi68 (fp).

13. Kompetensutveckling

1989/90:AU4y

Elver Jonsson (fp), Charlotte Branting (fp) och Anna Horn af Rantzien (mp) anser att den del av utskottets yttrande i avsnittet Arbetsmarknadsutbildning som börjar med "Som påpekas" och slutar med "medelstora företag" bort ha följande lydelse:

Utskottet biträder regeringsförslaget att försök påbörjas med kompetensutveckling av anställda. Såsom föreslås i motion Fi68 (fp) bör försöksverksamheten särskilt inriktas på små och medelstora företag utan egna resurser för personalutbildning. Vad utskottet anfört med anledning av propositionen i denna del bör godkännas av riksdagen.

14. Stimulansbidrag

Sonja Rembo (m), Anders G Högmark (m) Mona Saint Cyr (m), Kersti Johansson (c) och Kjell Ericsson (c) anser att den del av utskottets yttrande i avsnittet Arbetsmarknadsutbildning som börjar med "Likaså tillstyrker" och slutar med "avstyrks sålunda" bort ha följande lydelse:

Intresset för branschmässig utbildning bör stimuleras av branscherna själva, inte genom statliga stimulansbidrag. Regeringsförslaget bör avslås, såsom yrkas i kommittémotionerna Fi67 (m) och Fi73 (c).

15. Anslag till arbetsmarknadsutbildning

Sonja Rembo, Anders G Högmark och Mona Saint Cyr (alla m) anser att den del av utskottets yttrande i avsnittet Arbetsmarknadsutbildning som börjar med "De i" och slutar med "105 milj.kr." bort ha följande lydelse:

Vid bifall till utskottets avstyrkande av det föreslagna stödet till kompetensutveckling av anställda bortfaller behovet av det belopp om 20 milj.kr. som regeringen har begärt. De ytterligare 85 milj.kr. som ingår i regeringens anslagsframställning i denna del motiveras i propositionen med hänvisning till ökade lönekostnader och liknande allmänna kostnadsfördyringar. För att möta de ökade kostnaderna bör arbetsmarknadsverket i första hand pröva att upphandla utbildning från andra utbildningsanordnare än AMU-gruppen. Så har hittills skett endast i liten omfattning. I likhet med motion Fi67 (m) anser utskottet av här angivna skäl att regeringens begäran om en anslagsökning med sammanlagt 105 milj.kr. bör avslås av riksdagen. Motion Fi68 (fp) avstyrks i motsvarande del.

16. Anslag till arbetsmarknadsutbildning

Elver Jonsson och Charlotte Branting (båda fp) anser att den del av utskottets yttrande i avsnittet Arbetsmarknadsutbildning som börjar med "De i" och slutar med "105 milj.kr." bort ha följande lydelse:

Den försöksverksamhet med kompetensutveckling som nyss tillstyrks bör såsom anförs i motion Fi68 (fp) bekostas av tillgängliga medel på anslaget, dvs. utan den anslagsförstärkning med 20 milj.kr.

som regeringen har begärt. Däremot bör anslaget på grund av allmänna kostnadsförordningar tillföras ytterligare 85 milj.kr. i enlighet med regeringsförslaget. Motion Fi67 (m) avstyrks i motsvarande del.

17. Anslag till utbildningsbidrag m.m.

Sonja Rembo (m), Anders G Högmark (m), Mona Saint Cyr (m), Kersti Johansson (c) och Kjell Ericsson (c) anser att den del av utskottets yttrande i avsnittet Arbetsmarknadsutbildning som börjar med "Vidare föreslår" och slutar med "30 milj.kr." bort ha följande lydelse:

I enlighet med avstyrkandet av stimulansbidraget för utbildning i yrken inom verkstadsindustrin som regeringen har föreslagit avstyrker utskottet även den begärda förstärkningen med 30 milj.kr. av anslaget Kontant arbetsmarknadsstöd och utbildningsbidrag. Propositionen bör alltså avslås på denna punkt.

18. Allmän arbetslöshetsförsäkring

Elver Jonsson (fp), Sonja Rembo (m), Anders G Högmark (m), Mona Saint Cyr (m), Charlotte Branting (fp), Kersti Johansson (c), Anna Horn af Rantzen (m) och Kjell Ericsson (c) anser att den del av utskottets yttrande i avsnittet Arbetslöshetsförsäkring som börjar med "Liknande förslag" och slutar med "föreliggande yrkandet" bort ha följande lydelse:

Det svenska systemet för arbetslöshetsförsäkring skiljer sig från vad som gäller i de flesta andra OECD-länder på två viktiga punkter. Försäkringen är inte obligatorisk och omfattar således bara en del av de aktiva på arbetsmarknaden. Försäkringen är dessutom direkt kopplad till de fackliga organisationerna.

Utskottet biträder yrkandet i motion Fi66 att regeringen skall skyndsamt utreda och framlägga förslag till en allmän arbetslöshetsförsäkring. För utredningens arbete bör gälla följande utgångspunkter.

Det nuvarande systemet är klart otillfredsställande. Närmare en tredjedel av de arbetssökande hos arbetsförmedlingarna har inte någon rätt alls till ersättning, och en del sökande har enbart rätt till kontant arbetsmarknadsstöd. Försäkringen fyller inte de krav som i dag bör ställas på socialt skydd. En socialförsäkring som praktiskt taget helt finansieras med allmänna medel bör komma alla till del på likvärdiga villkor.

En allmän arbetslöshetsförsäkring bör vara obligatorisk och omfatta alla förvärvsarbetande, såväl löntagare som företagare. Försäkringen bör ge ett rimligt grundskydd vid arbetslöshet med möjlighet till påbyggnad genom frivilliga tilläggförsäkringar. Vid utredningen bör ingående prövas om den nuvarande kopplingen av arbetslöshetsförsäkringen till de fackliga organisationernas administration skall bestå.

Utredningen bör vara parlamentariskt sammansatt.

Det ovan anförda bör delges regeringen.

19. Ökad egenavgift i arbetslöshetsförsäkringen

1989/90:AU4y

Karl-Erik Persson (vpk) anser att den del av utskottets yttrande i avsnittet Arbetslöshetsförsäkringen som lyder "Utskottet avstyrker yrkandet" bort ha följande lydelse:

Utskottet biträder yrkandet.

Om detta bör regeringen underrättas.

20. Sysselsättningsskapande åtgärder

Kersti Johansson och Kjell Ericsson (båda c) anser att den del av utskottets yttrande i avsnittet Sysselsättningsskapande åtgärder som börjar med "Utskottet godtar" och slutar med "behandlade delarna" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar centerns uppfattning att man bör behålla den möjlighet som funnits under lång tid att vid behov lägga ut statliga och kommunala industribeställningar för att mildra verkningarna av driftinskränkningar för de anställda. De 45 milj.kr. som regeringen anser att anslaget kan reduceras med bör få användas för ändamålet. Utskottet anser således att riksdagen i enlighet med yrkandena i motion Fi73 (c) bör avslå propositionen i vad avser förslagen att avskaffa stödformen industribeställningar och minska anslaget Sysselsättningsskapande åtgärder med 45 milj.kr.

21. Arbetsmiljöavgiften

Elver Jonsson (fp), Sonja Rembo (m), Anders G Högmark (m), Mona Saint Cyr (m) och Charlotte Branting (fp) anser att den del av utskottets yttrande i avsnittet Arbetsmiljöavgiften som börjar med "Ett tidigare" och slutar med "motion Fi66" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar uppfattningen i motion Fi66 att uttaget av arbetsmiljöavgiften bör upphöra fr.o.m. den 1 juli i år. Riksdagen föreslås alltså anta följande lagförslag:

Förslag till

Lag om upphävande av lagen (1989:484) om arbetsmiljöavgift.

Härigenom föreskrivs att lagen (1989:484) om arbetsmiljöavgift skall upphöra att gälla den 30 juni 1990.

22. Flexibla lönebidrag

Elver Jonsson (fp), Sonja Rembo (m), Anders G Högmark (m), Mona Saint Cyr (m), Charlotte Branting (fp), Kersti Johansson (c), Anna Horn af Rantzien (m) och Kjell Ericsson (c) anser att den del av utskottets yttrande i avsnittet Flexibla lönebidrag som börjar med "Utskottet avstyrkte" och slutar med "aktuella delarna" bort ha följande lydelse:

Utskottet biträder förslagen i motionerna Fi67 (m), Fi68 (fp) och Fi73 (c) att försöken med flexibla lönebidrag inte begränsas på det sätt regeringen har föreslagit utan vidgas att nästa budgetår omfatta hela

landet. Den utvidgade verksamheten bör då bedrivas efter de linjer den har i dag. Med behållande av den gällande regelkonstruktionen kan verksamheten hållas inom de ekonomiska ramar som är fastställda för lönebidragen. Med den vidgade verksamhet som nu förordats kommer det att finnas samma möjligheter att variera bidragen i samtliga län. Vidare blir det möjligt att få ett utökat erfarenhetsmaterial att bygga på vid utformningen av det nya och handikappanpassade lönebidrag som utskottet tidigare i vår har uttalat sig för.

Riksdagen föreslås att med avslag på propositionen i motsvarande del godkänna vad utskottet med anledning av motionerna Fi67, Fi68 och Fi73 i de aktuella delarna har anfört om att utvidga försöksverksamheten med flexibelt lönebidrag i ytterligare län.

23. Samhall

Elver Jonsson (fp), Charlotte Branting (fp), Kersti Johansson (c), Karl-Erik Persson (vpk) och Kjell Ericsson (c) anser att den del av utskottets yttrande i avsnittet Samhall som börjar med "Motionsyrkandet överensstämmer" och slutar med "motion Fi68" bort ha följande lydelse:

Enligt utskottets mening är det positivt att närvarosituationen bland de arbetshandikappade på Samhall har förbättrats. Samtidigt innebär detta att företagsgruppens möjlighet till nyrekrytering minskar. Utskottet instämmer med motion Fi68 (yrkande 9) att det är angeläget att antalet arbetstillfällen inom Samhallföretagen behöver utökas, bl.a. med hänsyn till de svårt arbetshandikappades behov. Bristerna när det gäller sysselsättning för denna grupp framgår klart av den kartläggning som nyligen presenterats av 1989 års handikapputredning. Mot bakgrund av dessa nya förutsättningar anser utskottet att antalet arbetstimmar inom Samhallföretagen bör få öka med 0,6 milj.kr. och att anslaget på grund härav höjs med 55 milj.kr.

24. Avslag på propositionen vad gäller vissa avvikelser från semesterlagen

Anna Horn af Rantzien (mp) anser att den del av utskottets yttrande i avsnittet Vissa avvikelser från semesterlagen som börjar med "Utskottet kan" och slutar med "aktuell del" bort ha följande lydelse:

Arbetsmarknadsutskottet biträder den mening som framförs i motion Fi70 (mp) att propositionens förslag om tillfälliga avvikelser i semesterlagen bör avslås av riksdagen. Att regeringen först föreslår förlängd semester och sedan upphäver effekten av denna genom ett tillfälligt förslag att man skall kunna arbeta på del av semestern anser utskottet vara motstridigt och ägnat att skapa förvirring. Beträffande semestersparande finns det regler som möjliggör flexibilitet redan i dag. Utskottet avvisar därför regeringens lagförslag i dess helhet. Motion Fi70 (yrkande 13) tillstyrks därmed.

25. Avstående från semesterledighet m.m.

1989/90:AU4y

Karl-Erik Persson (vpk) anser att den del av utskottets yttrande i avsnittet Vissa avvikelser från semesterlagen som börjar med "Det nu" och slutar med "motion Fi65 (vpk)" bort ha följande lydelse:

Utskottet konstaterar att semesterlagstiftningen utgör en del av den sociala skyddslagstiftningen på arbetsmarknaden. Förslaget om rätt för arbetstagaren att komma överens med arbetsgivaren om att avstå från att ta ut semesterledighet för tid överstigande 20 dagar per år och ändå få semesterersättning innebär en oerhört allvarlig försvagning av det sociala skyddet för arbetstagarna. Självklart kommer det mycket ofta att inträffa att arbetstagaren känner sig tvingad att acceptera ett förslag från arbetsgivaren att avstå från semester för att undvika att stöta sig med denne. Det sagda innebär att utskottet tillstyrker motion Fi65 (yrkande 8) och avvisar propositionens förslag i denna del. I enlighet härmed bör 3 § första och andra stycket samt 4 och 5 §§ utgå ur lagförslaget.

Av detta följer att vissa övriga justeringar bör göras i lagförslaget i fråga om underrubrik och numrering av paragrafer.

26. Underrättande av arbetstagarorganisation

Sonja Rembo (m), Anders G Högmark (m), Mona Saint Cyr (m), Kersti Johansson (c), Anna Horn af Rantzien (mp) och Kjell Ericsson (c) anser att den del av utskottets yttrande i avsnittet Vissa avvikelser från semesterlagen som börjar med "I den avvägning" och slutar med "av riksdagen" bort ha följande lydelse:

Utskottet har i det föregående tagit ställning för att arbetstagarna skall kunna avstå från viss del av semesterledigheten efter överenskomelse med arbetsgivaren. Enligt utskottets mening finns det dock inte någon anledning — såsom föreslagits i propositionen — att den fackliga organisationen skall underrättas. Detta krav innebär en onödigt byråkratisk handläggning samtidigt som riskerna är små att arbetsgivarna skall missbruka systemet. Utskottet tillstyrker därför motion Fi73 (yrkande 15) i denna fråga och anser att lagförslaget ej bör antas av riksdagen i denna del. Detta innebär att 3 § tredje stycket bör utgå ur lagförslaget. Utskottet har inte någon förståelse för synpunkterna i motion Fi65 (yrkande 9), vilka skulle innebära ytterligare tidskrävande byråkratiska rutiner, varför denna motion avstyrks i motsvarande del.

27. Underrättande av arbetstagarorganisation

Karl-Erik Persson (vpk) anser att den del av utskottets yttrande i avsnittet Vissa avvikelser från semesterlagen som börjar med "I den avvägning" och slutar med "av riksdagen" bort ha följande lydelse:

Om riksdagen beslutar införa nya regler om avstående av semester anser utskottet att det är rimligt utifrån synpunkter på det sociala skyddet för arbetstagarna att överenskommelsen — för att bli giltig — skall godkännas av central arbetstagarorganisation. Regeringen bör på denna punkt skyndsamt återkomma till riksdagen med ett nytt lagför-

slag. Av det sagda följer att utskottet inte kan acceptera de synpunkter som kommer till uttryck i motion Fi73 (yrkande 15). Motion Fi65 (yrkande 9) tillstyrks därmed.

28. Förlängd rätt att spara semesterledighet

Elver Jonsson och Charlotte Branting (båda fp) anser att den del av utskottets yttrande i avsnittet Vissa avvikelser från semesterlagen som börjar med "Beträffande motionskravet" och slutar med "behandlade delen" bort ha följande lydelse:

Enligt utskottets mening är de nu föreslagna reglerna ett led i den mer omfattande reformering av semester- och arbetstidslagstiftningen, som krävs för att tillgodose kraven på flexibilitet i arbetslivet och valfrihet för individerna. Utskottet ställer sig därför bakom kravet i motion Fi68 (yrkande 6) att regeringen bör återkomma till riksdagen med ett mer genomarbetat och övergripande förslag om nya regler för såväl semester som arbetstid.

29. Flexibelt uttag av arbetstid och semester

Elver Jonsson (fp), Sonja Rembo (m), Anders G Högmark (m), Mona Saint Cyr (m), Charlotte Branting (fp), Kersti Johansson (c) och Kjell Ericsson (c) anser att den del av utskottets yttrande i avsnittet Vissa avvikelser från semesterlagen som börjar med "Utskottet har" och slutar med "riksdagens åtgärd" bort ha följande lydelse:

Utskottet vill för sin del instämma med motion Fi73 (yrkande 14) att det finns behov av ökad flexibilitet när det gäller uttag av arbetstid och semester. Det är angeläget för livskvaliteten att människorna själva får större möjligheter att påverka planeringen av sin arbetstid med hänsyn till familjeförhållanden, ideellt arbete, studier etc. Även arbetsgivarna har utifrån sina utgångspunkter ett intresse av flexibla och individuella lösningar, inte minst mot bakgrunden av bristen på arbetskraft. Med hänvisning till det anförda tillstyrker utskottet motion Fi73 i aktuell del.

30. Permanentning av de nya reglerna i semesterlagen

Elver Jonsson (fp), Sonja Rembo (m), Anders G Högmark (m), Mona Saint Cyr (m) och Charlotte Branting (fp) anser att den del av utskottets yttrande i avsnittet Vissa avvikelser från semesterlagen som börjar med "Som utskottet" och slutar med "motsvarande del" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att de nya reglerna avseende möjlighet att avstå viss del av semesterledigheten samt liberalisering i fråga om sparande av semester är ett steg i rätt riktning mot individuella och flexibla lösningar. Dessa regler bör därför inte upphöra vid utgången av mars 1992. Enligt utskottets uppfattning bör ändringarna inarbetas i semesterlagen. Riksdagen bör därför hos regeringen begära förslag till ändringar i semesterlagen i enlighet med vad utskottet anför. På sikt bör regler som medger en hög grad av valfrihet och flexibilitet i fråga om

den samlade arbetstidens längd och förläggning inrymmas i en ny reformerad arbetstidslagstiftning. Motion Fi66 (yrkande 18) tillstyrks således.

1989/90:AU4y

31. Anslag till information om semesterfrågor

Elver Jonsson (fp), Sonja Rembo (m), Anders G Högmark (m), Mona Saint Cyr (m), Charlotte Branting (fp), Kersti Johansson (c), Anna Horn af Rantzien (mp) och Kjell Ericsson (c) anser att den del av utskottets yttrande i avsnittet Vissa avvikelser från semesterlagen som börjar med "Med hänsyn" och slutar med "motsvarande delar" bort ha följande lydelse:

Det finns enligt utskottets uppfattning inte något skäl att beträffande de nu föreslagna förändringarna i semesterreglerna använda anslagsmedel för en informationskampanj. Via massmedia, arbetsmarknadens parter och arbetsgivarna kommer informationen snabbt att spridas. Därutöver bör av riksdagen anvisade medel under tionde huvudtiteln till Utredningar m.m. kunna användas. Med hänvisning till det anförda tillstyrker utskottet motionerna Fi67 (yrkande 1), Fi68 (yrkande 7), Fi70 (yrkande 14) och Fi73 (yrkande 10). Propositionens förslag om anslag avvisas.

Särskilda yttranden

1. Avslag på propositionen vad gäller vissa avvikelser från semesterlagen

Sonja Rembo, Anders G Högmark och Mona Saint Cyr (alla m) anför:

Vi vill framhålla att moderata samlingspartiet — som framgår av betänkande AU10 — har motsatt sig en förlängning av den lagstadgade semestern med en sjätte vecka.

2. Avslag på propositionen vad gäller vissa avvikelser från semesterlagen

Elver Jonsson och Charlotte Branting (båda fp) anför:

Folkpartiet står fast vid uppfattningen att en obligatorisk lagstiftad sjätte semestervecka skulle minska flexibiliteten i arbetslivet och individernas valfrihet. Nu när riksdagen har beslutat om en förlängning med två dagar accepterar vi detta och begär att regeringen skall återkomma med ett mera övergripande förslag angående reglerna för semester och arbetstid.